

Dosarul nr. 2r-353/23
2-21041653-01-2r-07082023

Instanța de fond: Judecătoria Ungheni, sediul Central – M. Stratan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – R. Pulbere, V. Mihaila, A. Pahopol

DECIZIE

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Andrei Doroftei,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Doroftei, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Andrei Doroftei din motivul neînălăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 19 martie 2021, OCN „Easy Credit” SRL s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată cu valoare redusă împotriva lui Andrei Doroftei, solicitând încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 22 martie 2021 a Judecătoria Ungheni, sediul Central, s-a acceptat în procedură scrisă cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „Easy Credit” SRL împotriva lui Andrei Doroftei, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 11 iunie 2021 a Judecătoria Ungheni, sediul Central, s-a dispus de a examina cauza în procedură generală cu participarea părților. S-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

Prin hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătoria Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „Easy Credit” SRL.

S-a încasat de la Andrei Doroftei în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL, în baza contractului de împrumut nr. 095810717 din 22 ianuarie 2020, suma restantă a creditului în mărime de 10 935 lei, suma ratelor rămase dar neachitate în mărime de 19 145 lei, cheltuieli de judecată, în sumă de 902,4 lei, în total, 30 982,4 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins ca fiind neîntemeiată.

La 10 mai 2022, Andrei Doroftei a declarat apel împotriva hotărârii din 29 aprilie 2022 a Judecătoria Ungheni, sediul Central.

Prin încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Andrei Doroftei și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în sumă de 676,80 lei, stabilindu-i un termen de 10 zile, de la data primirii copiei încheierii.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 mai 2023, a dispus restituirea cererii de apel depusă de către Andrei Doroftei împotriva hotărârii din 29 aprilie 2022 a Judecătoria Ungheni, sediul Central, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 10 iulie 2023, Andrei Doroftei a declarat recurs asupra încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului recurentul Andrei Doroftei a invocat că materialele cauzei denotă că în adresa apelantului nu a fost expediată încheierea, or confirmarea recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește, iar concluziile instanței de apel sunt contradictorii.

La 05 septembrie 2023, OCN „Easy Credit” SRL a depus referință, solicitând respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, or argumentele recurentului sunt declarative tergiversând în acest sens executarea hotărârii.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Andrei Doroftei la data de 22 iunie 2023, însă confirmarea recepționării acesteia la materialele cauzei nu este (f.d. 157). Respectiv, recursul declarat la 10 iulie 2023, se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită

recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către OCN „Easy Credit” SRL.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 10 mai 2022, Andrei Doroftei a depus cerere de apel, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Prin încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Andrei Doroftei și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în sumă de 676,80 lei, stabilindu-i un termen de 10 zile de la data primirii copiei încheierii.

Încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin poștă apelantului Andrei Doroftei, la data de 15 noiembrie 2022, fiind restituită instanței cu mențiunea „necunoscut”, „Arătați numele după tată”, la data de 18 noiembrie 2022, fapt confirmat prin adeverința oficiului poștal (f.d. 149-150, verso). Ulterior, Curtea de Apel Chișinău, repetat, a expediat actul judecătoresc, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8008025249AS (f.d. 151, 152), iar plicul și adeverința lipsesc, inclusiv semnătura destinatarului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la materialele cauzei, este anexată telefonograma din 18 mai 2023, întocmită de grefier, care atestă că, fiind telefonat Andrei Doroftei la trei numere de telefon, pentru a-i comunica despre emiterea încheierii din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și despre necesitatea înlăturării neajunsurilor, ultimul nu a răspuns la apelurile telefonice (f.d. 153).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 mai 2023, a dispus restituirea cererii de apel depusă de către Andrei Doroftei împotriva hotărârii din 29 aprilie 2022 a Judecătoriei Ungheni, sediul Central, din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor indicate în încheierea din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2023 privind restituirea cererii de apel, prin prisma argumentelor invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată soluția dată în prezenta speță drept una prematură, or, instanța de apel s-a expus în privința raționamentului restituirii cererii de apel, cu încălcarea evidentă a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 105 alin. (8) din Codul de procedură civilă dacă locul de aflare a destinatarului nu este cunoscut, faptul se consemnează în citație sau înștiințare, precum și sursa de informație, data și ora.

Materialele cauzei atestă că factorul poștal a consemnat pe adeverința anexată la plic „necunoscut”, „Arătați numele după tată” (f.d. 149-150, verso).

Ulterior, Curtea de Apel Chișinău, repetat, a expediat actul judecătoresc, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8008025249AS (f.d. 151, 152), iar plicul și adeverința lipsesc, nefiind clar motivul returnării avizului fără semnătura destinatarului.

Conform pct. 102 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, trimiterile poștale, care nu au putut fi distribuite destinatarilor se înapoiază expeditorului în următoarele situații: 1) la expirarea termenelor de păstrare; 2) la cererea expeditorului; 3) destinatarul refuză să primească trimiterea; 4) destinatarul nu este la adresa indicată; 5) adresatul căsuței poștale de abonament nu este indicat sau este indicat incorect; 6) adresa destinatarului indicată pe trimitere este ștersă sau ruptă; 7) destinatarul este decedat.

Punctul 101 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, prevede că trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile "Citație" și "Înștiințare" se păstrează timp de 7 zile calendaristice. La cererea în scris a expeditorului sau destinatarului, termenul de păstrare a trimiterilor poștale poate fi prelungit, cu excepția scrisorilor cu mențiunile "Citație" și "Înștiințare", până la 2 luni din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație.

Potrivit informației publice plasate pe pagina web a ÎS „Poșta Moldovei”, la rubrica „serviciul on-line de urmărire a expedierii (Track & Trace)”, rezultă că livrarea trimiterii poștale cu nr. DS8008025249AS pe adresa de corespondență a lui Andrei Doroftei a fost nereușită, la 06 ianuarie 2023, fiind restituită expeditorului, Curții de Apel Chișinău, la 11 ianuarie 2023, fără a fi clar motivul.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la materialele cauzei, este anexată telefonograma din 18 mai 2023, întocmită de grefier, care atestă că, fiind telefonat Andrei Doroftei, pentru a-i comunica despre emiterea încheierii din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și despre necesitatea înlăturării neajunsurilor, ultimul nu a răspuns la apelurile telefonice la trei numere de telefon (f.d. 153).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, eronat a constatat că a efectuat toate acțiunile legale pentru a aduce la cunoștință apelantului încheierea, prin care i-a acordat termen lui Andrei Doroftei pentru înlăturarea neajunsurilor, or s-a stabilit că nu există nici o dovadă la materialele cauzei, care ar demonstra că actul judecătoresc i-a fost adus la cunoștință.

Instanța de recurs, reține că Doroftei Andrei, în contextul în care a depus cererea de apel și fiind conștient de faptul că nu a achitat taxa de stat pentru depunerea apelului, prin prisma art.56 alin.(2) și art.61 din Codul de procedură civilă, urma să depună diligența necesară pentru a urmări derularea procesului, ceea ce nu a întreprins o perioadă îndelungată. Totuși, punând în balanță obligația instanței de a comunica actele judecătorești participanților la proces și omisiunea participantului de a se interesa de soarta dosarului, reținând obligația pozitivă a instanței judecătorești de a garanta buna administrare a justiției, apelantului, în condițiile speței respective, nu i se poate imputa abuzul de drepturile sale procedurale sau nerespectării obligațiilor procedurale, având în vedere că instanța de apel nu i-a adus la cunoștință actul judecătoresc.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău prin restituirea apelului declarat de Andrei Doroftei, i-a îngrădit apelantului dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6§1 din CțEDO, or, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Andrei Doroftei, de a casa integral încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul declarat de către Andrei Doroftei.

Se casează încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Organizația de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Doroftei cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos